

PACTE TERRITORIAL PER A L'OCUPACIÓ DE TERRASSA
DIAGNOSI ESTRATÈGICA
GRUP DE TREBALL SOBRE FOMENT DE LA COMPETITIVITAT

Dia: 10 de febrer de 2004

Hora: 16:00 hores (fins a les 19:00)

Lloc: Escola d'Hostaleria "Torre Mossèn Homs", Carretera de Castellar, s/n, Terrassa

---

Ordre del dia:

Discussió del document d'anàlisi estratègica pel que fa a línies estratègiques sobre foment de la competitivitat.

Assistents:

Sr. Antoni Bellido, IMLTOYS
Sra. Montse Borràs, Foment de Terrassa, SA
Sr. Jaume Cañameras, Promocions Industrials de Terrassa SA
Sr. Salvador Domingo, Promocions Industrials de Terrassa SA
Sr. Francesc Gordillo, Foment de Terrassa, SA
Sr. José Heredia, Àrea de Comerç, Ajuntament de Terrassa
Sra. Ariadna Llorens, Escola Universitària de Negocis de Caixa de Terrassa EUNCET
Sr. Josep-Maria Marco, Consell Local de la Formació Professional i Patronat Municipal d'Educació de Terrassa
Sr. Ramón Maspons, IALE Tecnologia SL
Sr. Mariano Méndez, Grup Municipal del Partit Popular de Catalunya
Sr. Xavier Muñoz, OEST, Foment de Terrassa, SA
Sr. José Niño, CEMID
Sra. Meritxell Oliver, Foment de Terrassa, SA
Sr. Ezequiel Puig, UPC
Sr. Enric Sanllehí, OEST, Foment de Terrassa, SA
Sr. Salvador Seliva, CCOO
Sr. Miquel Solé, CECOT
Sra. Carme Burgos, OEST, Foment de Terrassa, SA, Secretària de la reunió

S'excusa expressament l'absència de:

Sr. Jordi Balcells, Escola Universitària de Negocis de la Caixa de Terrassa
Sr. Ricardo Jo, Oficina de Treball de la Generalitat
Sra. Esther López, Regidoria de Promoció Universitària, Ajuntament de Terrassa
Sr. Francesc del Pino, Congelats Reunits-La Sirena
Sr. Joan Rovira, Projecte de la Ciutat de la Imatge
Sra. Eva Salvador, Grup Municipal de Convergència i Unió

Desenvolupament de la reunió

S'inicia la sessió amb l'introducció a càrrec del Sr. Francesc Gordillo. Reflexiona sobre la importància del debat del Pacte Territorial per a l'ocupació de Terrassa. Anuncia la voluntat de tirar endavant un concurs d'avaluació d'aquests Pactes. Manifesta la voluntat evident dels signants del Pacte (CECOT, CCOO, UGT i l'Ajuntament de Terrassa) d'aconseguir la concertació social. Expressa la voluntat que els nous Pactes siguin participatius.

El Sr. Gordillo dona la paraula al Sr. Xavier Muñoz. El Sr. Muñoz determina que un dels eixos principals del Pacte és la planificació conjunta del foment de l'ocupació i l'activitat econòmica de la ciutat. Es procedeix al resum de les principals idees que van sorgir en la sessió anterior. El Sr. Muñoz destaca que la convocatòria de Pactes no és una convocatòria de subvencions, sinó una fòrmula de planificació estratègica basada en la transferència d'informació.

El Sr. Xavier Muñoz explica -com ja feu en la reunió sobre concertació- que el present acte respon a una aproximació tècnica, una consulta a experts i, per tant, així s'ha d'entendre en el marc del Pacte Territorial, com un grup de treball amb caràcter consultiu, l'opinió del qual es podrà tenir en compte a l'hora de decidir les polítiques públiques a implementar. Aquesta aproximació s'ha de fer en el benentès d'atendre o solucionar problemes relatius a l'activitat econòmica local, i més especialment, a l'ocupació dels ciutadans. Aquest és realment l'objectiu del Pacte i no cap altre. Els debats s'hauran d'enfocar, doncs, a atendre aquests objectius.

El Sr. Muñoz defineix el concepte de competitivitat com tot allò que interessa l'adaptació de l'estructura econòmica a les demandes de la dinàmica de mercat, inclosos aspectes com el manteniment i millora de les estructures productives actuals del districte terrassenc, l'impuls de la innovació tecnològica, la qualitat productiva, la recerca i el desenvolupament, però també tot allò que afecta a l'augment de les capacitats individuals de les persones per insertar-se amb èxit i per a promocionar-se professionalment.

El Sr. Muñoz introdueix el document d'Anàlisi estratègic que serveix de base al debat dels grups de treball i n'extrau els aspectes més destacables pel que fa a elements de competitivitat: la reconversió contínua de la indústria, la constant generació d'ocupació, l'augment de la població activa i el fet que la construcció és un sector que genera molt treball però en el que, alhora, ha pujat la taxa d'atur. També fa èmfasi en la poca claredat en l'existència d'un sistema local d'innovació. Hi hauria d'haver un paper preponderant en recerca i desenvolupament per part de la ciutat. Un altre dels temes tractats és la poca disponibilitat de sòl industrial en el municipi. A Terrassa hi ha una necessitat de sostre i sòl industrial pel foment de l'activitat econòmica local. També afegeix l'idea que la connectivitat de Terrassa amb la NII dota a la ciutat d'un eix logístic important. El Sr. Muñoz detalla les següents amenaces que pateix el territori: la creixent taxa d'atur del sector de la construcció, la liberalització del mercat comercial i la liberalització del mercat tèxtil, amb la conseqüent deslocalització de plantes. Conclou la seva intervenció reflexionant sobre la importància de la necessitat d'introducció de la cultura emprenedora en les polítiques de promoció de la ciutat, abans de passar a repassar una per una les línies estratègiques que se'n deriven de la diagnosi.

S'inicia el torn de paraules.

El Sr. Seliva fa un repàs històric dels Pactes signats a la ciutat de Terrassa. Afirmar que a la ciutat hi ha una gran tradició de concertació. Expressa la coincidència que hi ha

entre l'entitat que representa i les línies estratègiques plantejades. Donat que els Pactes territorials serveixen per a la creació d'ocupació, la formació n'és un eix central. Proposa revisar els sistemes actuals de formació. Considera molt interessant la possibilitat de poder planificar conjuntament la formació que es fa a la Ciutat. Destaca que fins ara no s'ha estat capaç de lligar la formació oferta amb les demandes de les empreses. També fa èmfasi en la idea que el Pacte per a l'ocupació ha d'estar al servei de les persones, i això significa que s'han de destinar esforços en la concertació.

El Sr. Miquel Solé insisteix en que el problema de la formació resideix en el cost, en on la volem fer i en quan la podem fer. Constata també la desencaix d'agenda entre els finançament i el "tempo". També destaca qüestió de prestigi i d'imatge social l'hora de inscriure's en un curs, ja que no és el mateix fer un curs d'informàtica que un altre tipus de curs. Per al Sr. Solé la formació ha d'anar principalment dirigida a dos col·lectius: joves entre 14-16 anys (necessitat d'iniciar un aspecte socio-laboral i explicar-los com funciona el mercat laboral) i quadres de comandaments intermitgots que fonamentalment desconeixen les NTIC i altres aspectes d'actituds i comportaments i altres coneixement i habilitats de comandament, que entronca amb aspectes com el treball en equip i el control o ús de l'intel·ligència emocional. Creu que és important fomentar la cultura de la innovació i per això la CECOT organitza juntament amb la UPC un fòrum competitivitat-innovació-excel·lència per tal de fomentar-la. També considera que seria una gran inversió de ciutat crear un centre de reflexió permanent sobre la prevenció i la seguretat laboral, no només per qüestió d'imatge sinó perquè una elevada accidentalitat va en detriment de la productivitat mateixa de les empreses i del rendiments dels treballadors.

El Sr. Josep Maria Marco afegeix que s'ha de parlar de "formació viva", en tant que la formació és una activitat permanent al llarg de tota la vida de les persones. Opina que s'han d'unificar esforços per tal de prestigiar la formació professional i també s'ha de reflexionar sobre la formació ocupacional i la contínua. Entén que actualment la formació no s'adapta a les necessitats dels joves, ni les necessitats dels joves a les demandes de les empreses: hi a un decalaix entre l'oferta i la demanda que s'ha de donar en el territori i una desinformació sobre el futur professional. Menciona el fet que en el marc del Consell de la Formació Professional s'ha creat una comissió que pretén retratar la formació que es fa i quines són les demandes de les empreses.

Afirma que el decalaix és evident i que es posa de manifest en la manca de determinats professionals en el territori, que obliga a cercar treballadors a Polònia, per exemple, especialistes en soldadura. Els joves no són els que demanden formació i opten per treball d'efectivitat a curt termini i molt poc tenen assumida la cultura del reciclatge permanent.

El Sr. Ramón Maspons posa en dubte que la innovació hagi de passar necessàriament per la universitat. Puntualitza que és molt diferent fer recerca o innovació. Opina que la innovació ha d'anar més lligada a Centres Tècnics no necessàriament vinculats amb la universitat i més propers a les empreses i el mercat, que actuïn com a *interfície* entre empreses i universitats. Constata que moltes vegades la universitat no té capacitat de resoldre problemes a les empreses. També afirma que la capacitat d'aprenentatge d'un territori va molt lligada a la cultura de l'ús de la informació, destacant-ne la seva importància, en molts casos per damunt de les mateixes infraestructures físiques, i planteja la necessitat de proveir serveis avançats per a les empreses.

El Sr. Solé abunda en el que el Sr. Maspons ha dit, explicant l'enfoc actual sobre la generació de Centres Integrats de la Formació Professional i Centres de Referència.

La Sra. Ariadna Llorenç explica que a l'EUNCET es fa formació dirigida a executius de PIMEs i en el seu contingut es tracta com es poden muntar. Sobre les deslocalitzacions de les empreses afirma que estan afectant al teixit empresarial i que per evitar-les s'han de buscar mesures de suport al teixit de la PIME. A l'EUNCET s'està generant un sistema d'informació de la PIME per valorar-ne els elements d'excel·lència per a la competitivitat de les PIME, que importa la redefinició de l'estratègia empresarial. Formalitza una proposta i és que els projectes de fi de carrera dels estudiants s'apropin als empresaris, alhora expressa la importància del vessant internacional i la necessitat de la unificació de les bosses de treball existents.

La Sra. Meritxell Oliver afirma que no és del tot cert que no hi hagi formació per a soldadors (Foment de Terrassa organitza cursos de soldadura industrial) i, malgrat disposar d'alumnes ja formats, els empresaris no els contracten, sovint atenent a raons relacionades amb l'origen del candidat. Es prefereix contractar personal autòcton o un polonès portat de fora expressament a un magrebí format in situ. Denúncia dos tipus d'actituds: una per part dels demandants de feina i una altra per part dels empresaris. La primera és la manca de voluntat dels usuaris a accedir a ofertes de treball que impliquin treballar en torns de cap de setmana i nocturns. Des del sector empresarial, no tenen en compte tant la variable de la formació sinó que prefereixen "amb ganes de treballar".

El Sr. Francesc Gordillo afirma que hi ha un element important que no hem de perdre de vista i és que Terrassa va superar la reconversió industrial. També afegeix que admet un error en el document que és que no recull que Terrassa és una societat desvertebrada i creu que ens manca capacitat de sacrifici i manca d'elements de lluita social. El document és políticament correcte, però hem de tenir en compte la població en situació de pobresa o aquella que està en situació de risc de marginalitat. Necessàriament quan es pensa en competitivitat s'ha de pensar també en cohesió social, en responsabilitat d'estructurar econòmicament i social el territori.

La Sra. Montserrat Borràs entén que caldria tenir en compte els aspectes que es detallen a continuació: la oferta és superior a la demanda, necessitat d'establir una estratègia de mercat, foment de la qualitat com a factor imprescindible a les empreses, foment de la innovació en els productes (tecnologia i el coneixement com a patrimoni de l'empresa) i establir ponts entre la universitat i les empreses.

El Sr. Ezequiel Puig coincideix molt amb l'exposició del Sr. Maspons, particularment pel que fa a la distinció entre recerca i innovació. Es mostra d'acord amb la necessitat d'un sistema d'innovació local i amb la creació de centres tecnològics pròxims a les empreses. En canvi, no creu que la UPC hagi de donar resposta a totes les demandes de les empreses. En realitat la recerca que fa la Universitat es troba molt vinculada a les seves especialitats formatives, sobre les que sí disposa d'experts. R+D suposa generació de coneixement, per tant una inversió amb risc elevat que no totes les empreses estan disposades a afrontar i, és més, molt poques empreses tenen una partida explícita en el seu pressupost dedicada a R+D. Innovació, en canvi, és quelcom que hauria d'anar incorporat a la cultura d'empresa mateixa, lligada amb la implementació de sistemes de qualitat, millores tecnològiques en processos i productes, etc, que es pot assumir, per tant, pel rol de l'empresa. En aquest aspecte és on més clarament es pot desdibuixar un espai útil de cooperació universitat-empresa. Finalitza ressaltant la necessitat que hi hagi més comunicació entre agents per tal de compartir les diferents parcel·les d'innovació.

Al respecte de l'existència o no d'un sistema local d'innovació, caldria plantejar-se què precisen les empreses de Terrassa en matèria d'innovació i de R+D, especialment en

clau de millora de processos i productes. És un exercici que no s'ha fet, en part perquè la universitat atén a la seva pròpies línies de recerca que poden ser coincidents o no amb les necessitats del territori. Sobre la creació d'un centre tecnològic a Terrassa, creu que hauria de ser molt aplicat al curt termini de les necessitats de les empreses, que atengués també les demandes en matèria de formació dels tècnics. Hi ha però, un buit important a senyalar: sovint no es fa innovació o R+D no per manca d'interès o de capacitat tècnica, sinó per manca de temps en la preparació de la "paperassa"; en això hi tindria un paper cabdal el Centre Tecnològic. En qualsevol cas voldria ser optimista, en mostrar que s'ha produït un 15% d'augment en la facturació del seu CTT, la qual cosa mostra que alguna es mou en R+D.

El Sr. Jaume Cañameras planteja el problema que representa que les empreses que generen més valor afegit tenen plantilles poc extenses i es focalitzin a pocs productes, treballant amb marges grans. Així mateix, expressa una postura realista apuntant les potents tendències globalitzadores i la divergència d'interessos entre patronal i treballadors. Afirma que la continuïtat de les empreses del tèxtil tradicional estava abocada al fracàs en la reconversió dels 80, i està abocada al fracàs ara i aquest és un fet irreversible, si la tendència és a produir molt, a baixos costos, amb tecnologia estrangera, amb grans beneficis, perquè en aquests moments sempre hi haurà territoris a Europa i a Àsia que presentaran unes condicions millors per a les empreses que allí s'instal·lin. La societat se'ns ha adormit.

El Sr. Puig intervé per afirmar que les empreses que no duren en el temps no interessin al país. Han de donar bones condicions en el lloc de treball per ser competitives i centrar-se en produccions de valor afegit. No es poden acceptar ubicacions d'empreses especulatives.

El Sr. Salvador Domingo creu que s'han d'optimitzar recursos per a la formació a mida i això revertirà en la generació de riquesa. La formació s'ha de dirigir especialment als joves. Inclou que justament la mancança de sòl industrial potencia la deslocalització de les empreses terrassenques. Respecte això, posa l'èmfasi en el model de ciutat que es vol i quines activitats econòmiques cal que s'hi implantin en el nou disseny d'usos industrials permessos en l'interior de la trama urbana. De tota manera, Terrassa té l'oportunitat de fer créixer el seu teixit productiu, per tal com té sòl programat, però reclama atenció amb els efectes perversos de les requalificacions i en publicitar el posicionament real d'aquest sòl en la Regió Metropolitana de Barcelona, que poden reportar noves maniobres especulatives. Cal regular especialment amb normatives de requeriment d'ús del sòl per evitar l'especulació i per evitar també localitzacions per especulació.

Afegeix que no creu que siguin els immigrants el gruix del personal ocupat en la construcció i que aquest sigui el causant del creixement desmesurat dels assalariats en aquell sector. El immigrants estan ocupant els llocs que els nacionals no volen, més penosos per qüestions d'horaris i pitjor pagats, que se situen especialment en el sector serveis: hostaleria i servei domèstic. Creu que el gruix del creixement de la construcció està protagonitzada pels joves que volen sous relativament bons i a curt termini i defugen en general l'oferta formativa quan tenen feina. [És per aquesta raó que no es troba personal suficient com per a mantenir l'activitat dels restaurants els caps de setmana sencers].

El Sr. Antoni Bellido afirma que l'empresari és una figura que es troba molt sol. L'empresari ha de competir amb un mercat que no pot viure nacionalment. Proposa que augmenti el grau d'implicació de les universitats amb els empresaris pel que fa a innovació tecnològica. Sota el seu parer, les universitats només serveixen per nodrir la seva empresa de personal qualificat. Considera positiu la implementació de polítiques

de recolzament actiu a l'empresari ja que les empreses són creadores de riquesa. Afirmar que calen tecnòlegs, cal un lloc on es resolgui problemes "fàcils" per aspecte com el suport a la reubicació de les empreses dintre del municipi i que evitaria la fugida del capital local.

El Sr. Cañameras planteja que manca participació i implicació del sector empresarial (dels empresaris i no dels funcionaris de les organitzacions empresarials) en les institucions, com pot ser el Consell Social de les Universitats, però també en els processos de planificació del territori, perquè són ells que poden advertir sobre les mancances i necessitats de l'estructura productiva. En altres paraules, cal més responsabilitat de l'empresariat en l'articulació de l'economia i la societat local.

El Sr. Solé es pregunta que, malgrat el conjunt de problemes que pateixen els empresaris, com és que les empreses es mantenen a Terrassa. No es tracta de mantenir la competitivitat en termes de costos, ni de productivitat, sinó en funció de les xarxes de relacions establertes, que s'han de tenir molt en compte. Apunta que probablement el què els empresaris necessiten és un teixit formatiu adaptat a les seves pròpies necessitats. Reconeix el rebuig d'alguns sectors a contractar determinats col·lectius d'immigrants, però reclama accions dirigides a la integració laboral dels nou-vinguts per evitar aquest rebuig dels empresaris i de la societat.

Per al Sr. Seliva la clau per a la competitivitat consisteix en vincular la formació amb les necessitats de les empreses. Cal potenciar polítiques de suport als empresaris, allò que ja tenim. La nostra ciutat també necessita una millora de les infraestructures als polígons. És de vital importància la dotació de serveis al costat de les empreses per afavorir la conciliació de la vida laboral i familiar.

La Sra. Oliver vol fer èmfasi en la importància de les estades de pràctiques per aconseguir aquest acoblament treballador-empresa, com el millor dels mètodes, i advoca per a la seva potenciació dins el Pacte.